

Årsmelding 2020

Oslo kommune har siden begynnelsen av 1980-tallet hatt eget råd for funksjonshemmede. I henhold til den nye kommuneloven fra 2018 trådte bestemmelsen om råd for personer med funksjonsnedsettelse i kraft fra og med bystyrets konstituerende møte i oktober 2019. For valgperioden 2019 – 2021 ble nytt råd oppnevnt av bystyret 10.06.20 (bystyresak 160, se vedlegg). Rådets funksjonstid følger kommunevalgperioden. Rådets mandat er å være rådgivende for byråd og bystyre.

- 1.1 Rådet skal bidra til å sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning fra personer med funksjonsnedsettelse.
- 1.2 Rådet er et rådgivende organ for byrådet og bystyret.
- 1.3 Saker som gjelder personer med funksjonsnedsettelse skal forelegges rådet av byrådet og bystyret. Det skal etableres rutiner som sikrer at rådet mottar sakene på et så tidlig tidspunkt i saksbehandlingen, at rådets uttalelse har mulighet til å påvirke utfallet av saken.
- 1.4 Rådet har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder personer med funksjonsnedsettelse.
- 1.5 Rådet kan ta opp saker på eget initiativ.
- 1.6 Uttalelsene skal følge saksdokumentene til det organet som avgjør saken endelig.

Sammensetting.

Rådet består av tolv medlemmer med personlige varamedlemmer fra hver av følgende grupperinger:

- Politikere (fem)
- Funksjonshemmedes organisasjoner (fem)
- Medlemmer med kompetanse og spesiell innsikt i funksjonshemmedes stilling i samfunnet.

Medlemmer fra de politiske partiene skal ikke være fast medlem av bystyret eller fast medlem av et bydelsutvalg. Det legges vekt på at brukerrepresentantene skal velges blant medlemmer fra forskjellige brukerorganisasjoner som organiserer personer med ulike funksjonsnedsettelse.

Det er rådet selv som velger leder og nestleder. På det konstituerende møtet 25. juni ble Ann-Marit Sæbønes (A) valgt til leder og Sadia Jabeen Iqbal (NHF Oslo) til nestleder

Godtgjørelsen til rådets medlemmer følger kommunens reglement for godtgjøring av folkevalgte verv i Oslo.

Rådets arbeidsbetingelser

I henhold til rådets mandat og formål skal rådet foruten å være et rådgivende organ for byrådet og bystyret, på eget initiativ ta opp saker, Det skal medvirke til at sentrale politiske målsettinger blir ivarettatt.

Som en følge av endringene i ny kommunelov, forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd og dertil hørende veiledere fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, er det ikke lenger tillatt med arbeidsutvalg eller faste underutvalg i rådet. Alle vedtak skal dermed fattes i de månedlige rådsmøtene. Rådsmøtene har blitt holdt digitalt (via teams) i 2020.

Rådets sekretariat.

Bystyret vedtok i 2012 at det skulle opprettes et felles brukerrådssekretariat for rådet for innvandrersorganisasjoner, det sentrale eldreråd og rådet for funksjonshemmede. Fra 2013 har det vært et samlokalisert brukerrådssekretariat i Olav V's gate 4. Rådssekretæren for rådet for personer med funksjonsnedsettelse er ansatt i Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester. Rådet har imidlertid flere ganger påpekt at sekretariatets kapasitet bør styrkes.

Opplæring.

I samarbeid med KS folkevalgprogram ble det holdt opplæring for rådets medlemmer og varamedlemmer i oktober.

Rådets budsjett.

Rådet disponerer eget budsjett til driftsutgifter. I 2020 har dette vært på kr 600 000, et beløp det har vært noen år. Utgiftene til møtegodtgjørelse har fra oppnevningen i juni vært kr 296 000 i 2020. Utgiftene til møtegodtgjørelse er den desidert største utgiften. Med månedlige møter blir utgiftene større enn tidligere. Rådets sekretariat belastes ikke rådets budsjett.

Rådsmøter.

Det har fra oppnevningen i juni 2020 vært avholdt sju møter i rådet. Byråd for helse, eldre og innbyggertjenester Robert Steen deltok på rådets konstituerende møtet og senere på et ordinært rådsmøte, hvor tema var koronasituasjonen for personer med funksjonsnedsettelse. På samme møtet (15. oktober) orienterte finansbyråden Einar Wilhelmsen om byrådets forslag

til budsjett. Rådet fikk på rådsmøtet 18. november en orientering om «gjengs leie» og ny bostøttemodell som byrådet foreslo i sitt budsjett for 2021. Spesialrådgiver Fredrik Sørensen (Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester) ga en kort innføring i forslaget.

Rådets varamedlemmer inviteres til å delta i rådets arbeid på lik linje med ordinære medlemmer. Møtegodtgjørelse gis dog kun til faste medlemmer og varamedlemmer når de møter i det faste medlemmets sted.

Saker som rådet har engasjert seg i (i ikke prioritert rekkefølge).

Rådet har naturlig nok vært opptatt av situasjonen for personer med funksjonsnedsettelse under pandemien. Rådet har som nevnt ovenfor hatt møter med helsebyråden hvor dette har vært diskutert og hvor rådet har blitt orientert om kommunens prioriteringer.

Rådet møtte både i helse- og sosialutvalget og i kultur- og utdanningsutvalget i november for å legge fram rådets syn på byrådets budsjettforslag.

Rådets arbeid med høringssaker tar mye tid. Høringsuttalelsene skal vedtas i rådsmøter, noe som kan være problematisk med korte frister.

Rådets arbeidsprogram.

Rådet har i løpet av høsten arbeidet med sitt arbeidsprogram for 2021 – 2023. Det ble endelig vedtatt i januar 2021. Rådet legger FN-konvensjonen for rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) til grunn for sitt arbeid.

Rådets representasjon i andre råd og utvalg.

1. Brukerrådet for skoleskyssordningen i Osloskolen, rådets representant er Anne Lau Revil.
2. TT-rådet hos Ruter, rådets representant er Oddrun Botnen Eie.
3. Rådet hadde en representant i styringsgruppa for «prosjekt koordinering av økt satsing på flere tilrettelagte arbeidsplasser for personer med utviklingshemming». Gerd Liv Valla var rådets representant. Er avsluttet i løpet av 2020.
4. Rådet har vært representert i styringsgruppa for «prosjekt fremtidens rehabiliteringstjenester i Oslo» som Helseetaten er ansvarlig for. Gerd Liv Valla var rådets representant. Er avsluttet i løpet av 2020.
5. Rådet er representert i brukerrådet ved Helsearena Aker med Gerd Liv Valla
6. Rådet er representert i samarbeidsutvalget i Helse Sør-Øst RHF og Oslo kommune med Gerd Liv Valla.
7. Rådet er representert i Sykehjemsetatens brukerutvalg for nye og rehabiliterte sykehjem, og rådets representant er Grete Flattun. Det har ikke vært møter i utvalgets i 2020.
8. Rådssekretæren er rådets representant i kommunens Handikappprosjekt (Tilgjengelighetsprosjekt). Det er siden 1982 avsatt egne midler for å øke tilgjengeligheten i kommunens eksisterende bygg og anlegg. Midlene forvaltes av Omsorgsbygg Oslo KF.

Bydelsrådene for funksjonshemmede.

I henhold til bydelsreglementet og kommuneloven skal det være råd for personer med funksjonsnedsettelse i alle bydeler. Bydelsrådet skal være rådgivende overfor bydelsutvalget. Det sentrale rådet har ingen overordnet funksjon overfor bydelsrådene, men arrangerer normalt halvårlige fellesmøter. Dette har ikke skjedd i år på grunn av pandemien. Rådes leder har etter invitasjon møtt i noen av bydelenes råd i høst. Flere av det sentrale rådets medlemmer er med i sine bydelsråd. Rådet er bekymret over manglende opplæring av flere bydelsråd, samt at det virker som om noen bydeler ikke sender aktuelle saker til rådene.

Rådets hjemmesider og Facebook.

På rådets hjemmesider legges møteinnkallinger, –referater og avgitte høringsuttalelser fortløpende ut. Inntrykket er at hjemmesiden fungerer greit som en informasjonskanal, både til bydelsrådene, rådets medlemmer og andre interesserte.

<https://www.oslo.kommune.no/politikk-og-administrasjon/politikk/sentrale-rad/radet-for-personer-med-nedsatt-funksjonsevne/> På Facebook legges nyheter og aktualiteter ut så godt som hver dag. <https://www.facebook.com/Radet-for-personer-med-nedsatt-funksjonsevne-i-Oslo-kommune-487149021303502/>

Oslo kommunes handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse.

Rådet er særlig opptatt av Oslo kommunes handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse. Bystyret vedtok saken i 2017 og planen skulle rulleres i 2020. Dette er utsatt til 2021.

Oslo kommunes felles prinsipper for universell utforming i Oslo kommune.

Bystyret vedtok 18. juni 2014 felles prinsipper for universell utforming i Oslo kommune. Oslo kommune skal være universelt utformet innen 2025. Byrådsavdelingen har siden 2019 arbeidet med rulling av prinsippene. Rådet har tidligere uttalt seg om saken. Det er ikke vedtatt noen ny plan (felles prinsipper). Skal Oslo bli universelt utformet innen 2025 som vedtatt, må arbeidet prioriteres høyere.

Rådet som høringsinstans.

I henhold til rådets mandat er rådet et rådgivende organ for byrådet og bystyret i saker som angår personer med funksjonsnedsettelse. I kommunens retningslinjer for utarbeidelsen av byrådssaker presiseres at sakens konsekvenser for mennesker med nedsatt funksjonsevne skal vurderes. Fagavdelingene skal sørge for at brukerrådene får saker som berører deres ansvarsområde på høring i forkant av byrådets behandling. De aller fleste saker har konsekvenser også for personer med funksjonsnedsettelse. Rådet ønsker å minne om at saker skal forelegges rådet i god tid.

Avgitte høringsuttalelser:

1. Høringssvar om forslag til endringer i poliklinikkforskriften og forskrift om betaling i spesialisthelsetenesta. 20.11.2020.
2. Uttalelse vedrørende byrådets forslag til budsjett for 2021. 01.11.2020.

3. Høringssvar om nasjonal veileder – gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming. 23.10.2020.
4. Høringssvar om kommunal boligbehovsplan 2021 – 2030. 12.10.2020.
5. Høringssvar om plan for Oslo kommunes rusinstitusjoner. 25.09.2020.
6. Høringsuttalelse om «tro det eller ei, fremtidens tros- og livssynspolitikk i Oslo». 21.09.2020.
7. Høringsuttalelse om nasjonal faglig retningslinje for kvalitet og kompetanse i overgrepsmottak. 21.09.2020.
8. Høringsuttalelse om bedre velferdstjenester for barn og unge med sammensatte tjenester. 21.09.2020.
9. Høringssvar om strategisk boligplan for eldre med hjelpebehov. 03.09.2020.

Vedlegg:

Bystyresak 160, vedtatt 10.06.2020, - rådet for personer med funksjonsnedsettelse – nytt reglement og oppnevning av medlemmer og varamedlemmer for perioden 2019 – 2023.